Kar pa to romanje javaline kaže, je to, da še živi v nas upanje, da se kedaj združimo v eno sv. vero in se bližamo čedalje bolj eni slovanski besedi.

Za oboje pa je treba, da se bolj in bolj izpoznamo in se torej živo čutimo za brate; tako pa si nadelamo pot, da se pokažemo svetu v nepredolgem času vsaj sinove ene matere — katoliške Slave. (?)

Nekdaj in zdaj.

(Izviren dopis iz Ptuja.)

Nekoliko dni pred dnem 2. junija, t. j. pred volitvo poslanca za državni zbor, vzel sem iz škrinjice stare volilne oklice, katere hranim. Bila je prilika, da sem jih spet enkrat pregledal.

Pripetilo se je, da sem naletel na onega z dne 16. junija 1870, s katerim so „volilnim možem ptujskega in rogaškega okraja", tedaj našim kmetom priporočali g. notarja Rodošeka v izvolitev.

Volilo se je takrat tretjekrat, Slovenski kandidat bil je pokojni g. Herman. Opomniti moram pred vsem, da so takrat volilni oklic ptujski gospodje dr. Franc Strafella, Ignac Leskošek, Ivan Zima in Albin Pogačnik, tedaj, kakor pričajo njih imena, sami trdi Nemci izdali.

Oklic tiskan je nemški in slovenski, kar priča, da so takrat ptujski gospodje znali še slovenski in da so čutili potrebo s Slovenci govoriti slovenski.

Zadnjič tedaj za 14 let, niso imeli več kandidata, niso napravili volilnega oklica niti nemškega, niti slovenskega. Tako hudo so v teku kratkih 14 let opešali in zaostali.

In kako mogočno še so pred 14 leti govorili in se slovenskim možem volilcem grozili!

Tedanji oklic je imel štiri točke.

V prvej so izdelali duhovnike, češ, da se naj za volitve ne brigajo. Ko bi bili letos tako bedasto kvasili, pokazali bi jim bili škofov pastirski list.

V drugej točki spravili so se na naš slovenski jezik; tretja govori o nesreči, katera bi bila nas Slovence baje zadela, ko bi se ločili od Nemcev; četrta o potrebi, da stanuje poslanec sredi med svojimi volilci.

Vse te točke bile so, kakor je takrat volitev pokazala, nam Slovencem bob v steno. Toda naši protivniki so bili takrat baš tako zlobni in lisičje zviti, kakor danes; hlinili se so, resnico pačili, kakor še dandanes.

Da le eno omenim, kdo je bil kriv, da je moral gosp. Herman, ki je bil kot uradnik toliko marljiv in vesten, da se je naučil slovenskega jezika, ker je med Slovenci služboval, — iz Ptuja med Nemce v Borovje?

Tisti, katerim je bil na poti, in to so bili ptujski Nemci in nemčurji. Ali tedaj zvijača in zlobnost ni očividna? Hočem še povedati, kaj je z gospodi, ki so leta 1870 ponujali in vsiljevali Slovencem g. R. kot kandidata.

G. Pogačnik je umrl, Zima je oskrbnik posestev štajerske hranilnice, ležečih v Ptujskem okraju, Leskošek živi v mestu, ker ima domačijo sin, in dr. Strafella je suspendiran (odstavljen) advokat v Ptuji. Ta mož je bil „bürgermeister" pred večimi leti, zastopnik hranilnice, grajščak itd., je zapovedoval Ptujčanom, ter je tlačil Slovence, kjerkoli mu je bila dana prilika. Nobeden teh še živečih gospodov ne bode več volilnih oklicev pošiljal nam Slovencem.

Dr. Strafella pa se je tudi zoper advokaška pravila pregrešil in se mu je zato pravica advokature vzela, povrh pa se je tudi njegova stvar izročila kazenski sodniji.

Sploh pa se mu godi hudo. Posestva so deloma že eksekutivno prodana; kar še jih ima, so polna dolgov. Zdaj celo Nemci nemajo več usmiljenja ž njim.

Kranjske fužine „Sagor am Savestromme" imele so neznatno trjatev proti njemu; po Nemcu dr. pl. Schrey-u v Ljubljani hoteli so Strafelli premično blago zarubiti; toda sodnijski sluga je poročal, da ničesar ni našel. Dr. Schrey poslužil se je potem proti njemu nove postave z dne 16. marca 1884, štev. 35 ter mu je pretila kajha, katere ga je le njegov sin s tem rešil, da je plačal dolg. Tako se podirajo stari stebri zakletega nasprotništva naroda slovenskega!

Zatorej ne vdajmo se!

Gospodarske stvari.

Gozd in njegov vpljiv na kmetijstvo.

II. Gozdi se toraj počasnejše ogrevajo, pa tudi počasnejše razhlajuvajo, oni se vedejo, kakor slabi toplotni sprevajavci in vplivajo na obnebje in vreme kakega kraja liki morju. Zato ima gozdno obnebje, kakor otočno obnebje ne le mnogo vlažnosti, ampak tudi bolj ravnomerno toplino skozi leto. Zajedno pa je srednja letna toplina v otočnem obnebju in v gozdnem obnebju nižje od one topline, ki jo ima brezgozdnata trdna zemlja.

V časih, ko so Rimljani po naših krajih posebno pa na Nemškem gospodovali, kjer je bilo pred 1800 leti še vse zaraščeno z gostim lesovjem, je ob reki Reni komaj črešnja zorela; tako nizka je bila takrat v tistih krajih še toplina. Zdaj pa zori tam vinska trta, iz katere sadu se napravljajo najžlahtnejša porenska, moselska in nekarska vina, ki imajo ceno, o kateri mi Štajerski vinogradniki še san-

jamo ne. Vsakako ima tukaj spremenjen in morebiti tudi nekoliko na krivo pot zabredli okus vinopivcev svoj vpliv.

S tem, da so bili gozdi posekani, je prej vlažno-mrzlo obnebje bolj suho in toplejše postalo, tako da je obnebje za boljše pridelke sposobnejše jelo biti. Po tem takem bi si toraj lahko marsikateri mogel misliti in reči: „Proč tedaj z gozdi!“, obnebje postane s tem toplejše. To je sicer res. Obnebje postane s tem toplejše, srednja letna toplina bode izdatno rastla, ali postalo bode tudi bolj suhotno tako, da studenci vsahnejo, da se zemlja s trdo skorjo prevleče in nerodovitna postane. Kraj se lahko spremeni v puščavo. Na Nemškem niso ravno vseh gozdov posekali in iztrebili. Ravno nasprotno! Tam si prizadevajo, kakor na primer tudi pri nas v raju Slovenske domovine, v Slovenskih goricah, pravo razmero med poljem in gozdom vzdržati, kolikor se to le koli da.

Zasajajo se namreč tam prav marljivo gozdi, kjer primanjkuje naravnih voda, kakor rek, jezer itd. in kjer vsled tega suša prevladuje; kajti glavni podlagi, kakor že rečeno vsi zasti ste toplota in vlaga. Kdor se o žalostnih nasledkih prepričati hoče, ki jih ima premočno izsekavanje gozdov, naj le pomisli na nekdajno tako bogato Špansko deželo, kjer so o svojih časih lepi gozdi namesto današnjega grmičevja stali in kjer je rž, pšenica, vinska trta in oljka obilno rodila, med tem ko dandanes komaj pridelki domačim potrebam vstrezajo. Rodovitna pokrajina stare Kartagine, kjer je posejano zrno po 150krat plenjalo, je zdaj večidel puščava vsled premočnega posekanja gozdov. Ravno to velja o deželah okoli starega Babilona, v Mali Aziji in grških deželah.

Kakor vsled posekanja gozdov toplota, srednja letna toplina raste, tako vlažnost pojema; in če se ne po potokih, rekah, jezerih ali vodotokih, rastlinam voda ne privaja, tako vsa rastljivost umrje in kraj postane puščava. Gre tedaj za pravo razmero med gozdom in poljem, da imajo rastline pri kolikor mogoče največi toploti še vedno tudi zadosti vlage. Kmetovalec bi morda rad vse zemljišče v polje in gozdnar vse v gozd spremenil; ali resnica in pravost leži v sredini, kakor nam to že narava sama v gornatih krajih kaže. Rodovitnih ravnin in rahlo nagnjenih vlažnih rebrin polasti se najprej kmetovalec in še le tam, kjer je zemlja prestrma ali previsoka ali nerodovitna, bodi si ker je preveč peščnata ali pa močvirnata, še le tam, kjer kmetovalec z zemljo nič več opraviti ne more, naseli se gozdnar. V najbolj suhi zemlji, na najbolj strmem rebru in sred močvirja raste drevo brez pluga in gnoja. Kako mali potroški, kako velika pa korist!

(Konec prihodnjič.)

Kako les trden napraviti.

Da les ne gine, se ne izveži ali razpoka, poznajo na Sardinskem celo priprosto sredstvo, ki se je pre prav dobro obneslo. Ves les, iz katerega se hoče kako orodje napraviti n. pr. kolesa ali bodi si kaj drugega, se nekoliko dni, predno se v delo vzame, namaka v vodi, v kateri je bilo toliko soli raztopljene, da se je je voda nasitila, to hoče reči, da se še več v to vodo dejane soli ne more več v nji raztopiti. Niti poletna vročina niti spremembe vremenske morejo kako spremembo v tkanini tako namočenega lesa napraviti. „P. L.“

Da se krompir spomladi preveč ne razcimi.

Dobro proti prehudemu razcimljenju je krompir na skednju razdjati. Tako veliko vode izhlapi, ki sicer cimljenje pospešuje, krompir se nekoliko razhladi, malo ovehne in se ne razcimi tako naglo. „P. L.“

Sejmovi. 3. julija: sv. Peter pod sv. gorami; 4. julija: Vojnik, Maribor, Ročica, Vuzenice; 9. julija: sv. Juri na Pesnici, Pišece.

Dopisi.

Iz Slivnice pod Mariborom. Znabiti se sprejme iz nespretne roke došel šopek saj nekaterih cvetlic na gomilo možu, kateri ga je vreden, in ta mož je zdaj rajni gospod Tribnik, naš bogoljubni g. nadučitelj. Kako vestno je rajni milost, s kateroj ga je Bog v učiteljski stan poklical, rabil, se kaže, da je dobil marsikatero zahvalnico nekdanjih šolskih nadzornikov; njegove zasluge so se tudi v najvišjih krogih slišale, za to je bil od svitlega cesarja s srebernim križcem s krono odlikovan. Bil je rajni za božjo čast celo vneti vernik, ter s svojo živo vero in izgledno pobožnostjo navdajal celo kaj lepo svoje mu v poduk izročene učence; vedno je skrbel za lepo cerkveno petje pri službi božji, k čemu je služila tudi po pokojnem izurjena Slivniška muzika. Kako vestno se je poslužil milosti sv. zakona, pričajo njegovi poštovani otroki, med katerimi je eden duhovnik, 3 ali bolje rečeno štirje učiteljskega stanu. Ko je spoznal važnost volitve, se je tudi on podal na volišče, ter dal neustrašljivo svoj glas možema določenima od verne slovenske strani. Pred večimi meseci ga bolezen vrže v posteljo. Precej sam prosi za duhovne milosti. Sprejme jih z veliko pobožnostjo in s popolno vdanostjoj v božjo voljo. Ko je bolezen dolgo trpela in ga kaj mučila, se je še večkrat dal s sv. zakramenti sprevideti. Konec njegovega blagega življenja je došel v četrtek 25. t. m. zjutraj. Pri zavesti je bil celo do zadnje ure, se kaj ginljivo priporočal molitvam pričujočih, še prosil za nekatere molitvice, potlej z ljub-